



คำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข
เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขด้านสุขลักษณะและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ
สำหรับสถานประกอบกิจการ การเผาถ่าน หรือสะสมถ่าน
พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยสมควรให้มีคำแนะนำกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพเกี่ยวกับสถานประกอบกิจการ
เผาถ่าน หรือสะสมถ่าน ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘
เพื่อให้ผู้ดำเนินกิจการปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสภาพ หรือสุขลักษณะของสถานที่ ที่ใช้ดำเนินกิจการและ
มาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ ให้เหมาะสมตามหลักวิชาการ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕
คณะกรรมการสาธารณสุข ในคราวประชุมครั้งที่ ๑๔๒-๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖
จึงได้มีมติออกคำแนะนำต่อราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อควบคุมกำกับสถานประกอบ
กิจการ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในคำแนะนำนี้

“ถ่าน” หมายความว่า ไม้หรือชิ้นส่วนของต้นไม้หรือพืชที่ถูกเผาจนสุก มีสีดำ

“การเผาถ่าน” หมายความว่า การนำไม้หรือชิ้นส่วนของต้นไม้หรือพืชมาเผาจนได้ถ่าน รวมถึง
ผลิตภัณฑ์เกี่ยวเนื่อง

“การสะสมถ่าน” หมายความว่า การเก็บรวบรวมถ่านไว้เพื่อจำหน่ายหรือเป็นวัตถุดิบ
ในการผลิตผลิตภัณฑ์อื่นใด

ข้อ ๒ ในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวกับกิจการเผาถ่านหรือสะสมถ่านให้ราชการ
ส่วนท้องถิ่น พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยการควบคุมสถานประกอบกิจการ
ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ และคำแนะนำนี้ประกอบกันด้วย

ข้อ ๓ หลักเกณฑ์ด้านสุขลักษณะสถานที่ตั้งและลักษณะอาคาร

๓.๑ สถานประกอบกิจการ ควรตั้งอยู่ห่างจากศาสนสถาน โรงพยาบาล สถานศึกษา
สถานเลี้ยงเด็ก สถานดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยพักฟื้นหรือผู้พิการ หรือสถานที่อื่นใดที่ต้องมีการคุ้มครองสุขภาพ
ของประชาชนเป็นพิเศษ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐ เมตร หรือมีระบบป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน
ที่มีประสิทธิภาพ เช่น พื้นที่กันชน กำแพง การปลูกต้นไม้ หรือวัสดุอื่นใดที่คล้ายคลึงกัน โดยให้มีความสูง
และความหนาเพียงพอที่จะป้องกันการฟุ้งกระจายของฝุ่นละอองออกสู่ชุมชนและสิ่งแวดล้อม

๓.๒ สถานที่หรืออาคารมีความมั่นคง แข็งแรง อยู่ในสภาพดี ปลอดภัย มีแสงสว่างเพียงพอ
และการระบายอากาศที่เหมาะสม

๓.๓ จัดพื้นที่ดำเนินการอย่างเป็นสัดส่วนและเหมาะสม เช่น พื้นที่จัดเก็บวัตถุดิบ พื้นที่
เผาถ่าน พื้นที่ร่อนถ่าน พื้นที่แปรรูป พื้นที่บรรจุ พื้นที่สะสม พื้นที่ใช้สอยทั่วไป

๓.๔ จัดให้มีรางระบายน้ำและระบบรวบรวมน้ำเสีย

๓.๕ จัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยที่เหมาะสมและเพียงพอกับปริมาณและประเภทมูลฝอย

ข้อ ๔ หลักเกณฑ์...

ข้อ ๔ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับกระบวนการผลิตและการสุขาภิบาล

๔.๑ สถานประกอบการกิจการต้องควบคุมกระบวนการผลิต ไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๑) กำกับดูแลเตาเผาถ่านให้อยู่ในสภาพดี และควบคุมกระบวนการเผาตามลักษณะของเตาให้มีประสิทธิภาพและไม่ก่อให้เกิดมลพิษ

๒) ควบคุมประเภท ปริมาณ และคุณภาพของวัตถุดิบให้เหมาะสมกับประเภทและประสิทธิภาพของเตา

๓) กำกับกระบวนการผลิตช่วงที่เกิดมลพิษสูง เช่น การจุดเตาเผา การเติมวัตถุดิบให้ดำเนินการในช่วงเวลาที่เหมาะสม

๔.๒ สถานประกอบการกิจการต้องมีการจัดการมลพิษทางอากาศ เช่น ฝุ่นละออง เขม่า ควีน กลิ่นที่เกิดจากการประกอบกิจการ มิให้ส่งผลกระทบต่อชุมชนเป็นเหตุรำคาญหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง ดังนี้

๑) ล้างทำความสะอาดพื้นที่กระบวนการผลิตที่มีการสะสมของฝุ่นละออง หรือฉีดพรมน้ำบริเวณที่มีการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง

๒) มีมาตรการป้องกัน ควบคุม หรือบำบัดฝุ่นละออง เขม่า ควีน กลิ่น ที่เกิดจากการประกอบกิจการเผาถ่าน เช่น การเผาในระบบปิด การติดตั้งระบบกำจัดควีน การติดตั้งระบบบำบัดมลพิษอากาศหรืออุปกรณ์ดักจับฝุ่นละอองที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔.๓ บำรุงรักษาธารระบายน้ำให้อยู่ในสภาพดี ไม่มีน้ำขัง กรณีมีน้ำเสียที่เกิดจากการกระบวนการผลิตหรือการฉีดพรมน้ำ การชะล้าง ก่อนระบายออกสู่สิ่งแวดล้อมให้มีการจัดการให้เป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔.๔ รวบรวมมูลฝอยที่เกิดจากการประกอบกิจการเผาถ่านและนำไปกำจัดอย่างถูกสุขลักษณะตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุขและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๕ หลักเกณฑ์ด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย

๕.๑ จัดให้มีเครื่องดับเพลิงหรืออุปกรณ์ป้องกันและระงับอัคคีภัย ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๒ จัดให้มีอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล ให้เพียงพอและเหมาะสมตามลักษณะความเสี่ยงของงาน เช่น หน้ากากป้องกันฝุ่น ถุงมือกันความร้อน รองเท้าน้ำกันความร้อน ชุดปฏิบัติงานที่เหมาะสม และมีมาตรการควบคุมให้ผู้ปฏิบัติงานสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลตลอดเวลาทำงาน

๕.๓ จัดให้มีที่ล้างมือ ล้างหน้า หรือสถานที่ชำระร่างกายตามความจำเป็นและเหมาะสมเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสะดวกต่อการชำระล้างและทำความสะอาดร่างกาย

๕.๔ จัดให้มีการตรวจสุขภาพผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๖

(นายณรงค์ สายวงศ์)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการสาธารณสุข

ประธานกรรมการสาธารณสุข